

ХАЛЪМГ ҮНН

Советск Союзин Коммунистическ партин Халъмг тангъчин болн Элст балгъсна комитетсин, Күч-көлсчнрин депутатирин Тангъчин болн балгъсна Советсин газет

№ 36 (2869)

1957 дж. июнин 22

Үнн 20 деншг

Хулд-гүүлгәнә кәдлмшиг үндсиднә

күргдж ясрулхмн

Селәнә эдл-аху оргджулх: мах, үс, тос болн хә икәр бсгх, торгън нооста хәбнә ноосна гарц улм икдүлдж, тер хамг эдл-ахуннә күүцл-тәрн иргч дьрхн цән джил-мүдин эргид Америкин ориг күүцлж давх—им ик элдв тьрмүл, эдү мет нань-чигн тин ик чинртә олн тьрмүд мана орн-нутгт хагългддз бәәнә

Эн хамг тьрмүдиг берк күүцмгә болгъхн эркд, селәнә эдл-ахун кәдләчнр хоор-хоорндан соцдөрлдә кедж, ик гидгәр киндж кәдлджәцхәнә. Тер селәнә эдл-ахун халхар кеджәх элдв нигьүртә тьрмүдиг никт сән чинртәгьәр күүцәгдхдн нөкд-дөнъгән күр-гхн эркд кен-чигн кун бий-дән даалгъсн кергиг шундж күүцәх зөвтә.

Тнигәд авад хәләхла, мана тангъчин болн Элст балгъсна хулд-гүүлгәнә халхар кәд-лджәх улс тер деер келгдсн олна тьрмүдт ик гидгәр нөкд-дөнъгән күргч мөн. Болв тангъчин болн балгъсна хулд-гүүлгәнә бүрдәлгәс эн орн-нутгт ик чинртә тьрмүдт эндр дьр ямр кевәр орлцдз бәәцхәнә,—нигәд авад сурх-ла—хәрүнә зөвәр гундтә. Учр ююгьар гихлә—Элст балгъснд Горторг бүрдәлдж бәәнә гиснәс нааран кесг цаг днъгьрв. Райпотребсоюз хамг эд-таврән Горторгин гарт орулдж өглгәнә дегд икәр уддж бәәнә. Адгинь келхд, бүүк сар үлү хонгт шикр, хамг зер-земш ик тату-гартг, ховр болджана. Магазид болн ларекмүд әмтиг эдлх-уухар муугьар тетгдз бәәнә. Хот уудг гермүдин кәдл-мштнә бас ик самгә, дуту-дун-днә дала. Кәдлмшчнр болн кәд-лгч улс кәдлмшән чиләгәд гартл, магазин нургьлдж хааг-ддз одцхана, үдин хотин нег часин заверт әмтн хотан уудж төгсгдз гарч чадхш—кухнвд кәдлдг улснә дегд тонькун, хот зөбдг улснә иир хашнә. Удин хотин заверн хәбн эрк-биш кәдлмштән оратна бидн. Орун тавн часла босад—үснә чеерудт одад зогсхла, арвн хойр час күртл зогсна бидн—нигәд олн әмтн икәр зовлнъ-шад, күүндвр кегьәд, редакцид бичләд, бийсн-чигн ирад келлдәд бәәцхәнә. Олна тнигх зөв. Учр ююгьар гихлә: дьр-ин дьрәлд үснә чеерудт зог-сад үдин хот уух болгъндан кәдлмштән оратад, дьртән идх дьмг хулддз авхин тьлә унтә часмудан чеерудт геегьәд бәәсн улс ягьдз тедн кәдл-мшиннә зурагъан күүцәмб? Тер унтә цагмуд днъгьәр урәд бәәдгиг ягьдз уурулхмб? Эн олн әмтнә тәвджәх хойр ик чинртә сурврт балгъсна болн тангъчин хулд-гүүлгәнә халх толгъаягч гардачнр цагтүдл

уга хәрүгъиннә дгх йоста. Зугьәр, әмән харссн—амн-үгин хәрү кергтә биш. Шулун болд-гар тер хамг дуту-дундиг уга кедж, олн-әмтиг аль-чигн эдл-уушарнә элвгәр, шулу-гьар, тасрха угагьар тетгдг болхла—тер тинн хәрү олна седклд тааста хәрү болх зөв-тә.

Элст балгъсна тосхлгънд кесг олн улс кәдлдж бәәцхәнә. Теднә ик-зунь ганц-бийтә, баахн улс—дмгин, үснә аргъ хәәгьәд йовдг сул кун теднл уга. Тедн хоор-хоорндан соц-дөрлдә кегьәд, бийдән даал-гъсн кергиг сәәнәр шамддз күүцәхәр икәр шундж кәдлдж бәәцхәнә. Теднә идх дьмгинь, татх тәмкинь, тер мет аль-чигн кергтә хамгинь тасрха уга дьрүн болгън дьрнә авч оддж хулддг болгъх кергтә. Уух хотинь амтта-шимтәгьәр, сәәнәр кедг улсар келгдз, цаг урәл уга, хурдар тедниг хотинь эдлүлдг болгъхмн.

Халъмг тангъч—торгън но-оста хәбни тохм оргджулгч та-нъгъч болтха нигәд мана Ле-нинск ЦК манд ик кундтә даал-гьвәр дгч орксн бәәнә. Тер пар-тин итгдз даалгъсн тьриг эрк-биш күүцәхәр гүдждәд, дьр-сөбни кемджә тоолл уга, хәбнә ард дахад, халун, кин-ти хойриг тегшднә үзәд—аль-днә чигн даньдл уга ноол-ддз йовх хәбчнрт керг-тә хамг юминь тасрха уга хулддг, авто-лавкс гаргьдз, тедниг хотин сән, хувцна ке, дулан хамгар тетгдг болх кер-гтә. Зам кун залхугьар кәд-ләд, олн-әмт тетгджәх элдв чинртә кәдлмштә үнәр шилтдз әс кәдләд бәәхлә, тинн улсиг тер кәдлмштә цааранднә бә-әлгьәд керг уга. Хулдач улс хуурмгар кәдләд бәәхлә тер улсиг—чик седклтә, даалгъсн кергиг киндж күүцәдг улсар сольх кергтә.

Мана тангъчин болн Элст балгъсна хулд-гүүлгәнә кәд-ләчнрт болн гардачнрт олна теджәлин кәдлмш коммунизм тосхагч советск олн келн-әмтнә бәәдл-джиргьлд ямр ик чинртә тьринь меддз, әс мед-дгтән, йилгьәтә дора газрар кәдллжәх улстан тасрха уга цәәлгьврин кәдлмш кегьәд медүләд, хулд-гүүлгәнә кер-гин дуту - дундинь уга ке-гьәд, хаджгьринь чикләд, кәдл-мшиг хурдар дьдән йовулх кергтә.

Эн тьриг күүцәнгү сәәнәр кедж болхнә алдг уга. Кехднә юн кергтә болна, тер хамгнә цугьар бәәнә. Зуг әнүнә күү-лтнә хулд-гүүлгәнә кәдләч-нрин шамдсн кинмгә седкл, шунсн шулу кәдлмш хойрас бурдхмн.

Хулд-гүүлгәнә кәдлмшиг үндсиднә күргдз ясрулх тьр—әндр дьрин эрки тьр!

Мана депутатир

ЗУРГТ: Күч-көлсч депутатирин Халъмг тангъчин Советин депутат, МВД-н тангъчин управленә началь-ник НЕУДОБНОВ Леонид Василье-вич. А. Балакаевин фото.

ӨВС ХУРАЛГЫГ ЧАНЪГЪАХМН

Приозерн района „Сарпа“ совхоз зурагьар 37 минъгън 213 гектар газрт өвс хадх зөв-тә. Өвс эклдз хадснас нааран сар үлү болв. Болв зуран 25 процентн чигн күүцәгдәд уга. Бүүк сардан өвс хадсна ашд ут-туршдан 6450 гектар газрт өвсн хадгдв.

Өвс хадлгъна кәдлмшт 28 трактор кәдлдж йовна. Тинн болсн бийнә өвсн багьар хад-гдсн деерән муугьар хурагддз йовна. Хадгдсн 6 минъгъ гар гектар газрин 2464 гектар газ-рас 510 тонн өвсн хурагдад скирдлгдв.

Одахн совхозин эклц ор-ганизацин партийн хург болад, өвс скирдлдж овалгъна туск тьр куундгдлә. Совхозин комму-нистнр эн тьрин тускар сән күр-куундвр келж долан хонгт нег дакдз олар күү хурадж, өвс скирдлдж авлгъна кәдлмшиг ясхмн гидж шиидв.

Трактористрәс, Н. Медко, Горбанев, Александьян ахта тра-ктористнр сәәнәр өвс хаддз йовна. Эдн цугтан тус-тустан 1200-1300 гектар газрт өвс хадсн бәәнә. Совхозин коллек-тив хә өсглгәнә болн ноос гаргьлгъна туск партин ЦК-н болн правительствин бичгин хәрүд, малин хотин сән кьрнъг белдхәр седджәнә.

Б. БАМБАЕВ.

Кәдлмшич кәвүндән

Экнә кәвүгъән белдәд, Элгн цугьар цуглард, Эврә газрури илгән Эдн заадж келг:
—Хәрү газртан одад,
—Ханцан шамлад кәдл.
Хамцад цугьар иртл
Халъмг тангъчан босхлц.
Кәдлмш кехәр очанач,
Кәдләд бичә йов.
Куунәс тату үлдәд,
Келүләд бичә бә.
Зовлнә харгьв гидж
Зовдз бичә сан.
Кунд харгьв гидж,
Кәдлән бичә судх.
САМГАДЖИЕВА БОСЯ.

Орн-нутгт ноос, мах, үс икәр өгхмн!

★ ★

МАХ, ҮС, ӨНДГ, БОЛН НООС ӨГЛГЪНӘ БОЛН ХУЛДЛГЪНА ДЖИЛӘ ЗУРА КҮЦӘГДВ

Алдр Октябрьск 40-ч джилин бөннйг күүцәнгьүстәгьәр темдг-хин кергт, Черноземельск района кәдлмшчнр, цергләчнр болн кол-хозникуд эврәннә эдл-ахугьас мах, үс, өндг .болн ноос государ-

ствд өглгәнә болн хулдлгъна джи-лә государственн зурагъан болз-гасн бмн күүцәв. Ноос хулдлгъна джилә зурагъан 221 процент күү-ргдз күүцәв. Государствд малас авдг эдл-ушн хулдгдә бәәнә.

КПСС-н Черноземельск райкомин селгәтр И. Иванов.
Күч-көлсчнрин депутатирин Советин района күүцәгч коми-тегин ахлач И. Цвиркун.
Черноземельск райпогъин заготконторин директор А.Музыкаин.
Райфинотделин заведующ З. Дедушкин.

АВСН ДААЛГЪВРАН КҮЦӘХВДН

Целинн района „Западный“ совхозин парторганизац соци-алистическ дьрләнә аш диг-ләд, „Хә өсглгъиг болн ноосна гарциг цааранднә икдүлхин ту-сар“ КПСС-н ЦК-н болн СССР-н Министрмүдин Советин бич-г зөвчлдж хәләв. Хойр да-кдз партбюро хә киргьлгънә, өвс хаддз хуралгъна туск тьрмүд зөвчлдж хәләв. Сов-хозин ах агроном Санько А. Ф., малин ах әмч Розен В. П., ах зоотехник Ганюта В. И. хә киргьлгъ дуусна ашин диг, өвс хаддз-хуралгъна тускар болн нань чигн тьрмүдәр ра-диогьар цәәлгьвр кедж кел-цхәв.

Июнин 14-д совхоз хә кир-гьлгъән чиләв. Хән болгънас 4 кг. 200 гр. ноосн киргьдз авгдв. Гонтарь И. С., Моргу-нов Семен нань чигн хәбчнр

ноос киргьдз авлгъна зурагъан күүцәхәв.

Совхоз июнин 14-д 5400 га газрт өвс хадв, 5400 га газ-рин өвс мааджурдв, 5250 га газрин өвс ковнъгдв, 570 тонн өвс скирдлв. Өвсиг хадлгън скирдлгън хойрин хоорнд бәәсн таслвриг июнин 9-10-д совхозин 125 кәдләчнр орлсн воскресник кедж уурулвдн.

Мана совхозд 24 өрк-бүл халъмг нуудж ирв, тедн цу-гьаранднә пәтр өгдв, 10 өрк укртә болв, бийсн гермүд бәрджәцхәнә, ташр деернә совхоз хошад пәртә 9 гер бәрджәнә.

250 кун ордг соц-культури Гер бәргдв. Мана кәдләчнр болн багьчуд эн шин герт асхн болгън байртагьар амр-лгь келцхәнә.

П. САЛЫКОВ. Партбюрон селгәтр.

«Победа»—колхозин малчнрин хәрү

Ставропольск крайин цуг колхозникудт боли колхозни-цст, МТС-н болн совхозмудин кәдләчнрт, селәнә эдл-ахун специалистнрт илгәсн, КПСС-н ЦК-н негдгч селгәтр үр Н. С. Хрущевин йьрәләр, Элст бал-гъсна „Победа“ колхозин бри-гадмудар күүндвр келж, ши-нәс даалгьвр авцхав.

Ах хәбч Придихин Иван Ивановичин бригад зун хән болгънас авсн 120 хургьдан нег чигн гару угагьар хадгь-лдж, хән болгънас 7 кило-грамм торгън ноос киргьдз авхар, ах хәбч Рвачев Андрей Николаевичин бригадин хәбч-нр зун хән болгънас авсн 112 хургьдан гару угагьар асрдз,

хән болгънас 7,1 килограмм торгън ноос киргьдз авх бол-лдж даалгьвр авцхав.

Саалыч үр Казимирова Ан-тонина Павловна үкр болгъ-нас джилдән 900 литр үс саадж авх болдз даалгьвр авб.

Хуцмуд хәләдз йовх ах хә-бч үр Свиначев Кузьма Пав-лович, хуц болгънас 9 кило-грамм торгън ноос киргьдз авх болдз бас даалгьвр авб.

Колхозин цуг хәбчнр болн малчнр хәләдз бәәх малн сәәнәр ишлүлдж, цагтнә ус-лдж, гем-шалтгаснә сагдз, гару угагьар бәрдз, государ-ствд мах, ноос икәр дгхәр шундж кәдлдж йовцхана.

А. ДЖЕВАЛДЫКОВ.

Үр Савченко үгән өгчәнә

1957 джилд хәбдән нег чигн гару угагьар үвләс гаргънав, 100 хәбнәс—115 хургь авнав, хән болгънас 5,5 килограмм ноос авнав гидж бичгдсн соци-алистическ даалгьвр хәбчин герин эрсл өлгәтә бәәнә.

Эн Приютненск района Ки-ровин нертә колхозин 4-ч бригадин ах хәбч Данил Де-мидович Савченко авсн даал-гьвр, Дьчн джилин эргид хә-бнә ард дахдз йовх цагт Да-нил Демидович хә ягьдз асрдз өсгдиг болн гемтәд одсн цагт ямаран эв-аргьар әмндз эдгәдгинь дегәд сәәнәр меднә.

Тегәд чигн эврәннә хәләдз йовх 631 толгъа хәбгъән дав-сн үвл нег чигн гару угагьар авч тарсн деерән, 100 хән болгънас—121 хургь авч, да-алгьвран күүцәв.

Хә өсглгъиг болн ноос гаргьлгъиг цааранднә ясрул-хин туск КПСС-н Центральн Комитетин болн СССР-н Ми-нистрмүдин Советин бичгт болн Н. С. Хрущевин йьрәлд байрта кевәр хәрү дгч, хә-бдән үвләр хургьлулгъна кер-гт оданас авн белддз, дьрүн-асхнд, зәрмдән сөбнә дуусн чигн хәрүлдж, үдин халунд амрадз, хәбдән таргьлулдж йовна.

Үвләр болн эрт хаврар гар-сн хургьдт кергтә кошар, ду-лан хаша яслгъна кәдлмш кегдджәнә. 100 хән болгънас—117 хургь авх, хән болгънас 6 килограмм ноос авх даалгь-вран күүцәхин эркд, хән бол-гънд 3 центнер өвс, 1,5 цент-нер силос болн 60 килограмм олн-зүсн буудән умш белддз авхар зүтгдз йовна.

ЭЛЬДАН ЭРДНЬ.

Тосхлтин кӧдлмшиг болзгтнь дуусхми

Кӧдлджӧх улс болн теднӧ кӧцл

Совхозин управлень бӧӧх гиж хӧрү тосхгддях хойр давх герт кӧдлмш брүн эрт эклнӧ. Орүн нари гархас урд герин деевр кеджӧх Иван Крамарцевин бригадин улс ирцхӧд, хадас хадихасн алхсин ӧ гарцхана. Герин дотад бийд бетонщикүд герин эрсиг шлакобетонар цутхдж кедж йовцхана. Герин цаарандж кӧдлмш эн кӧдлмшлӧ залгълдатаг эдн сӧӧнӧр медцхӧнӧ.

Рамщик Петр Сергеевич Плешаков кӧдлмшин цаг эклхӧс урд ирнӧ. Пилораман эн сӧӧнӧр шиндждж хӧлӧгӧд белднӧ, кӧдлмшин бдртӧн зогсл уга кӧдлмшин эрkd кӧрӧсӧн хурцлдж авна.

Хамхрхагыннь кеджӧх герт кӧдлджӧх тосхачнр цаг тооллго кӧдлджӧхӧнӧ. Кун болгын бдриннь даалгьвран давулдж кӧцӧд, эн гериг тӱргӧр босхлж, дуусхар зӱткхӧнӧ.

Ода эднд хойр бригад—герин деевр кеджӧх болн бетонщикүдин бригад нургълдж кӧдлджӧнӧ. Эн бригадт дӧнц болгч Мария Буренкован толгьачта куукд улсин бригад бас кӧдлджӧнӧ. Эн бригадин кӧдлмш оln зӱсн, болв энүнд кӧдлджӧх куукд улс чидлӧн нӧл уга, сӧӧнӧр кӧдлцхӧнӧ. Эдн дотр Елена Косточкина, Александра Безродная болн Александра Дошенко даалгьврмудан давулдж, сӧӧнӧр кӧцӧдӧй йовцхана.

Материалмуд арвлхиг чигн тосхачнр мартцхӧхш. Модна болн тӧмрин кизӧр болгын олзлгднӧ. Эн герин эрсин дотад бийдкинь кирпичӧр кехӧр седлӧ, лакад шлако-бетонар болдж шиндв. Шлако-бетонар эрсин дотад бийдкинь келгын кирпичӧр кеснӧс тавн холван шаху килвр болдж тусджана.

Эн гер тосхх кӧдлмшиг бригад бӱклднӧ авч кӧдлджӧнӧ, тер тӧлӧд энүнд кӧдлджӧх улс цаг хӧлӧл уга, чидлӧн нӧл уга зӱткдж кӧдлдж йовцхана.

Августин 15 кӱртл гериг бӧрдж дуусхми—гиса дурдлгьтагьар, кӧдлмш кегддж йовна.

Тосхлтиг улм тӱргӧдӱлдж болхми

Темдглгдсн болзгтнь кӧдлмшӧн тӧгсӧхми гисн тӧрӧр Элстин тосхлтин линейн участкин директор ӱр Ворожиленко болн ах прораб ӱр Гайдук ухагьан тунгьгалж сууцхана. Эн тӧрин тускар, йирдӧн уха тунгьгах кертӧ.

Хамхрха гериг хӧрү кедж тосхдж дуусх болзг дигтӧ нег сар ард ӱлдж йовна. Герин деевр болн хора келгын дуусгддж одсн бӧӧх билӧ, штукатурк, цагьалгьлгьн, ширдлгьн болн нань чигн ӱурмг кӧдлмш ода чигн нег сар, кӱсдундур сард кегдхми,—гидж ӱр Гайдук келнӧ.

Управленӧ гардачнр дегд адгьларн, кегдх зӧвтӧ кӧдлмшиг кел уга хайчксн йовдл бӧӧнӧ. Герин эрсиг болн бахнсиг бетонировать кедж батлхасн урд этаж хоорндкиг тееглӧд буркдж оркв, лакад дееврннь бас кев. Тер учрар герин эрсин бахнин ацань улм кундрдж одв, энүнӧ

ашнь му чигн болад бӧӧхми. Деер келгдсн дугу-дундсиг уурулхин эрkd тосхлтин цуг кӧдлмшиг механизм орцулдж, кӧдлджӧх улсин кӱч-кӧлсиг сӧӧнӧр бӱрдӧдж тосхлтиг тӱргӧдӱлж кертӧ. Улм тӱргӧр кӧдлдж болхми. Зуг ягьдж тӱргӧдӱлхӧн медх кертӧ.

—Мана кӧдлмшчнр бдрин дуусн чикӧр, селклӧн тӧвдж кӧдлцхӧнӧ, кӧдлмш уга сул бӧӧцхӧхш,—гидж эн тосхлт шишлнь гардджак прораб А. К. Кирьязиев келнӧ.

Чик. Кӧдлджӧх улс сӧӧнӧр кӧдлджӧхӧнӧ, зуг ода шинки сӧӧнӧр кӧдлджӧхӧнӧ. Урднӧ, кӧдлмшӧн эклхлӧрн кесг цаган бнӱргӱлв, алдсан ода ардаснь кӧбдж кӱцхд зовлнӧта. Нам ода чигн кӧдлмшчнрин кӱч-кӧлс бурдӧлгьӧр дугу-дундс багь биш. Цуг кӱнд кӧдлмш энүнд гарар кегднӧ. Эн тосхлтиг нег баахн бегономешалкас талдан механизм уга. Нам усид зуурчксн цемент, шлакиг хойр баахн носилкӧр хойр давх гер деер гаргьгь зӧбнӧ. Эн герин эрсиг дограснь бетонировать кехд дегд ик шлак кертӧ, терӱг гарар зӧбдхд багь биш цаг кертӧ. Шлако-бетониг эрслӧ бӧрдӱлхин эрkd эрсиг норгьх усиг бас гарар, суулгьар зӧбнӧ.

—Одрин туршарг зогсл уга ус зӧбснӧ хӧбн, гарин ӧмн тасрдж ода,—гидж кӧдлмшӧ Анна Осадчева заргь бӧрнӧ.

Ахрар келхд, механизм уган учрар кӧдлмш хашнӱгар кегддж йовна. Тосхлтин управленӧ гардачнр кӧдлмшчнрин кӱч-кӧлсиг амрдулхар ямаран чигн аргь хӧӧс юмн уга.

Тосхлтиг кертӧ тӧот материалмудар тетглгьнд бас дугу-дундс бӧӧцхӧнӧ. Тӱрүн болдж тосхлтин модар тетглгьнд таслвр икӧр гарна. Ода энүнд модн нам уга. Ремстройконторас бгӱӧгьӧр мод авчана, болв бгӱӧгьӧр тесдж болшго.

Эн тосхлтин агьуд модбийснь кӧрӧддж белднӧ. Энүнд, бдртӧн 10-12 кубометр мод кӧрӧддж нег баахн пилорам тӧвдсн бӧӧнӧ, эн ода зуг 6-8 кубометр кӱргдж гаргьна. Багьар кӧрӧддж учрнӧ оln. Зӧрмдӧн кӧрӧддж модн уга болад зогсна, зӧрмдӧн тракторт тос кетл кӱлӧгьӧд зогсна. Кӧрӧдгдх модиг эн трактор чирдж авч иртл, бдртӧн хойргурвн час бас ӱрнӧ.

Тиигӧд оln зӱсн саалтг, зогслт гарад, кӧдлмшӧн ӱнтӧ цагмуд бнӱргддж давна.

Кӱч-кӧлс тӧолдж диглгьн болн бӱрдӧлгьн

Кӧдлмшин то-диг чигн, социалистическ дӧрлдӧн чигн энүнд муугьар бӱрдӧгддж. Герин эрсиг бетонировать кеджӧх улст болн деевр кеджӧх улст цуг кӧдлмшннь тустннь неджӧгьӧд наряд бичдж. Кун болгьна бдртӧн кесн кӧдлмшин то-диг кегдхш. ӱзмджин доск болн газетин витрин уга. Дӧрлдӧн зуг цаасн деер бӱрдӧгддж.

Эн тосхлтиг деер агитаторин дун соньсгдхш. Кӱӱндвр чигн болхш, газет чигн умшдж бгхш. Совхозин управленӧ парт организацас цӧӧлгьврн кӧдлмш кетхӧ гидж гаргьсн ӱр Бадугинов тосхачнр дунд по-

литическ кӧдлмшиг зуг ода эклхӧр седджӧнӧ.

Аӧмшгӧс гетлгч зокал энүнд муугьар кӱцӧгдджӧнӧ. Герин девснӱгин хойр хаджуднӧ хар-телг уга, герин деевр кедж йовх улсбийсӧн боодг шишлнь бус угагьар кӧдлцхӧнӧ, кӧдлмшчнрт шишлнь хувц бгхш, нам беелӧ чигн уга. Хамг эн тоотд гидж гаргьсн мӧнӱгн бӧӧнӧ, болв эн мӧнӱгн олзлгдхш. Столярн мастерскойд электрознергӧр кӧдлдж хойр станок бӧӧнӧ, болв эн станокс ӧӧмшгӧс гетлгч зокалас хаджгьрар тӧвгддж, кӧдлджӧх улст ик ӧӧмшгӧтӧ.

Кӧдлмшчнрин бӧӧх бӧӧдлинӧ ясрулхин тускар килмджӧн бсн йовдл медгдхш. Энүнд кӧдлджӧх улсин ик зунь газаргьсн ирсн улс, цуг энд-тенд бӧӧцхӧнӧ, унтх ор-дерӱр чигн тетгдсн уга, хог-хоолин тускар нам ухалсн кун уга.

Гериг тосхад дуусх цаг кӱртл хойр сар шаху хонг улдв, кех кӧдлмшнӧ болхла ода чигн дала. Эн гериг болзгтнь дуусхин эрkd бетонщикүдиг, штукатурмудиг, малярмудиг болн модна учудиг хойр смӧнӧр кӧдлхиг бӱрдӧх кертӧ.

Эн тосхлтин управленьд балгьсна тосхлтиг гидж эн джил кӱс-дундур сай арслнӧ гаргьдж бсми. Эндр бдр кӱртл зуг 800 мингьгн арснӧ олзлв.

Мана рейдовой бригад эн управленӧ нань чигн тосхлтар оч кӧдлмшиннь хӧлӧв. Балгьсна захд, урднӧ тосхлтиг уга газрт неджӧгьӧд пӧтрӧ сӧӧхн 4 гер тосхгддж дуусгдджхиг ӱзхлӧ кун байсна. Эн гермудиг Иван Зибаровин бригад тосхв. Эн 4 гер болзгасн урд кегдӧд, гаргьгдх мӧнӱгнӧснь 17 процент арвлгдв. Ода энүнд ӱурмг дугу-дундснь кегдджӧнӧ. Негцӧн хонгас этндшин бркбӱлмуд орцхӧхми.

Нӧӧн брӧгтӧ нег гер тосхлгьн хашнӱгар кегддж йовна. Эн стандартн гер, зуг зӧрм комплектн ирсн юмн уга, тер учрар хашнӱгар кегддж йовна. Болв эн гериг эклӧд цуглулхларн хорас хоорнд, эрсин заагур шлак асххар белддж, лакад шлак уга болад, терүнд хулс тӧвдж хадж йовна, эннь тегӧд кӧдлмшин йовудиг бас хашнӱгдав. Модн уган учрар тосхачнр ода сӧӧнӧр кӧдлдж бӧӧцхӧхш.

Цуг эн дугу-дундс, ӧмтн бӧӧх гермудиг болзгтнь бӧрдж эс дуусх ӧӧмшг ӱзӱлджӧнӧ. Хӧрү ирджӧцхӧх хальмг улст пӧтр дегд кертӧ. Тер тӧлӧд эн джилин август сарин 15 кӱртл шин ирсн улсиг пӧтрӧр тетгхин тӧлӧ бӧӧсн чидлӧрн зӱтгх кертӧ. Энүг кӱцӧддж чадх цуг эв-аргь бӧӧнӧ.

„Советская Калмыкия“ болн „Хальмг Үнн“ газетсин рейдовый бригад.

В. ТКАЧЕНКО, УВД-н тосхлтин отделин начальник.

П. КУЦЕКОВ, 2-ч номертӧ СУ-н комплексн бригадин бригадир.

С. БОЗЫКОВ, комсомолин балгьсна комитетин сеглӧтр.

А. ОСАДЧЕВА, В. ЛАРИН, 1-ч номертӧ СЛУ-н кӧдлмшчнр.

Д. БАДМАЕВ, Р. АСТАХОВА, „Хальмг Үнн“ газетин кӧдлӧчнр.

А. БУРМИСТРОВА, „Советская Калмыкия“ газетин кӧдлӧч.

Лидицен аюл

Арвн тавн джил хооран, 1942-ч джилин июни 10-д, гитлеровск деермчнр ӧӧмшгтӧ бзднӧ йовдл гаргьв—чехословацк Лидице гидг селӧг газрин нӱӱрӧс арчдж-хамхлдж уга кегьӧд, цуг ӧмтнӧ аlv.

Эн ӱул болх цаг кӱртл, немецк-фашистск ховдг чонмуд цаг зуур дӧӧлдж эзлсн газртан, кесг оln улс аlv, кесг мингьгн балгьсд болн селӧд хамхлв. Болвчн, Лидицен хамхлгьн нарт делкӧн оln ӧмтн дунд йилгьвртӧ сурдл татв, юнбгад гихлӧ, гитлеровчнр энүнд эврӧннӧ зерлг ангьгин чирӧгьӧн илткдж, аврлт угагьар босцхав.

Лидице хара бӧӧхӧр темдг-лгдсн биш. Эн, ноолдджасн Прагас 20 километрг бӧӧсн; Красный Кладенск района зӱркснд, кезӧнӧгьӧс нааран кӧдлмшчнрин джисӧнӧ голнӧ бӧӧсн, резолюционн ӱӱлдврн ӱурнӧ мӧн. Эн баатр селӧнӧ улс Чехословацк фашистск элч, оln меддг алач—Гейдрих аlyнд харлгдихасн. Амг сурдӧхин тӧлӧ Гиглер, эн селӧг хамхлдж уга кехӧр шиндв. Тер тӧлӧд июни 9 асхн гитлеровчнр Лидицег ӱзг болгьнась буслӧд авчакд, селӧнӧс ку гаргьлгӧ бӧӧв. Эсэсозчнр ӧмтнӧс ӱнтӧ тоотинь буладж авад, залу улс, кӱӱкд улс хойриг тал-талдан герӱр кӧбдж орулв.

Орүнднӧ, эн бзднӧ йовдлг гардджӧх Чехословакин шин элч Франк бийнӧ ирз. Арвн тавтагьас бӧдӧн наста 19) залу улсиг дор ормнӧ хадж алсн. Эн цагла селӧнд уга улсиг дарунь хӧӧдж олдж авад, тер мет бас хадж алсн. 195 кӱӱкд улс концентрационн лагерт илгӧгдсн, бичкдӱдиг (97 кун) экирӧснь буладж авад „Лебенборь“ гидг организацд нацистск уха, сургьмдж теднд дасххин тӧлӧ бггдсн. Селӧнӧ 112 гериг гитлеровчнр нег юм улдӧлго шатагьад, урднӧ Лидицен бӧӧсн орминь хагьлад, тегшлчксн болдг. Цуг документӧс эн селӧнӧ нерн хусгддж хайгдсн.

Болвчн Лидицег Чехословацк оln-ӧмтнӧ зуркнӧс, нарт делкӧн цевр ухага оln-ӧмтнӧ зуркнӧс гитлеровчнр хусдж хайдж чадсн уга. Гитлеровчнрин галзурлгьн болджасн Освенцимлӧ, Майданеклӧ, Бухенвальдлӧ болн нань чигн концлагермудлӧ зерглӧд, Лидице бас фашизмн ӧмнӧс, ни-бӧӧлгьнӧ тӧлӧ ноолданур дурдгч герӧсн болдж улдджӧнӧ. Лидицед болсн аюл сурдлг болн ӧӧмшг татх биш, нам

хӧрнӧ Чехословакин оln-ӧмтиг оккупантирин ӧмнӧс ноолдану улм чангьгар негдлгь дуудв.

Эн йовдл нарт делкӧн прогрессивн улс дунд цуггад дурдл олв, тер дотр теднӧ фашизмд дургогьинь делгрӱлдж, американск оln-ӧмтид кӱрв. Тегӧд эн ӱулин дару, оln-ӧмтнӧ нильчӧр Лидицен туск герӧсн гидж США-н Лайфк гидг селӧн Лидице гидг нер зӱусми. Президент Рузвельт тер селӧнӧ ӧмтст илгӧсн ханлтин ӱгдӧн инддж келсн болдг: „Эн нерн, даджрлт уга бӧӧлгьнӧ кумнь дуриг болн тууг хадгьлнав гисн ухан-седклиг, нацистск чидл хамхлдж-уурадч чадшго гидж дангьгин сергӧхми.“ („Словяне“, №3. 1942 дж.).

Ода, 15 джил бнӱргӱлчкӧд, тер аюлин хӧбн, американск империалистнр тер селӧнӧ бдрн болн тӧвкнӱн бӧӧлгьнӧ тӧлӧ ноолдачнрт концентрационн лагерь тосхв. Болвчн, американск оln-ӧмтнӧ йилгьл уга одачн, хойрдгч нарт делкӧн дӧӧнӧ цагинлӧ адл, фашизмд дурго ухан-седклӧр дӱрүрнӧ.

Чехословацк оln-ӧмтнӧ, зӧрртӧ, урднӧ туургсн советск дӧӧчнртӧ хамдан хувтӧ джиргьлӧн гарган авад, ода шин социалистическ рбщсств тосхлгь делгрӱлджӧхӧнӧ. Республичин кӱч-кӧлсчнр, гитлеровчнрин хамхлсн кесг оln балгьсд, селӧдлӧ (хамднӧ) адлӧр, Лидицег бас шинӧс тосхлж босхв. Шатагдсн селӧнӧ ормд сӧӧхн-сӧӧхн кеерулсн гермудтӧ шин социалистическ балгьсн тогтагдв. Энүнд шин школмуд секгдцхӧв, кесг коммунальн-быговой учрежденьс кӧдлджӧнӧ.

Чехословацк кӱч-кӧлсчнр, нарт делкӧн прогрессивн оln-ла адлӧр ни бӧӧлгьнӧ керг харсджацхана. Ни бӧӧлгьнӧ харсачнр медцхӧнӧ, американск империалистнр нарт делкӧн гурвдгч дӧ белдхлӧрн эдн фашистск булагьачнрин хаалгьар (девснӱгӧр) йовдж йовхинь. Тиигӧд чигн эдн дӧӧнӧ бзднӧгүдиг, Лидице хамхлгь бӱрдӧгьӧчнриг, гитлеровск генералмудиг туурмӧс султхад НАТО ӧӧрмд командн ӱулд тӧвджӧцхӧнӧ. Одгӧ цагин, нарт делкӧд эзн болх саната бӧӧх ӧмтс, героическ Корейск оln ӧмтнӧ ӧмнӧс цуста дӧ босхч-кад, гитлеровск бзднӧгүдин хар тӧрӧс хол давджах элдв бурс гаргьсн.

Советск оln-ӧмтн социалистическ лагерин орн-нутгуд, дӧ бсгӧчнрин гаргьдг ӧӧлинь ик саг кевӧр харна.

О. НАМРУЕВ.

Редакция ирсн бичгүдӧс Кезӧ ларек секгдхмб?

Целинн района „Ленинский“ совхозин 2-ч фермд бӧӧх ларекд хулдач болдж Ефремов Анатолий Алексеевич кӧдлнӧ. Фермд кӧдлджӧх ӧмтс ларек кезӧ секгддж, оln ӧмтст хотхол болн эд-тавр хулдгдгннь медхш. Одрт хойр-негн часд секнӧ, наадк цагтнӧ ӱуднӧн оньсн дӱӱдждлӧтӧ ӱзгднӧ.

Ларек иигӧд хаалгьата бӧӧдг учрнӧ—Ефремов ганцхн хулдач биш, энүн деерӧн фермин завхоз болдж кӧдлнӧ. Тегӧд энүнд ларекд бӧӧдг цол чигн уга. Эн хулдач советск гӱулгӧнӧ зака икӧр эвднӧ. Оlnд кертӧ эд-тавр, костюм,

торгьн, шеемг эд, шикр болн балта ларекд орм цацу, дорагьар булгулад, таньдг-ӱздг улстан хулдчкна.

1957 джилин июнь сарин 8-д Ленинск рабкооп 2-ч фермин ӧмтст хулдтха гидж хувц уйдг нег шин машин бгв. Тер машинг Ефремов Элст балгьснд таньдг кӱӱндӧн хулдчкв. Леннинск рабкоопин ахлӧч Писюк Антон эн тоотиг медсн бийнӧ кертӧн авхш.

Совхозин кӧдлӧчнр: **ЦЕБЕКОВ ЭРНЦН, АРБАКОВ МИХАИЛ, ДЖАУЛОВ ГЮНДЯ, БАЛАКАЕВ БАЛДР, МУКЕБЕ-НОВА НОГЬАН.**

Селәнә эдл-ахун Башантинск техникум

Селәнә эдл-ахун Башантинск техникум—Северн Кавказд, Иджл голин дорд анъд нертә нег техникум болдмн.

Башантинск техникум тогтад 36 джил болв. Эн техникум—сургуулин дамшлтин эдл-ахута, хби болн бод малта, сән садта, виноград болн олн зүсн буудан культур тәрдж халәдг газрта. Сургууль сурдг гермуднь болн кабинетснь шин техникәр, лабораторнь бдгә цагин оборудованосәр тетгдсн бәәнә. Багширнь—гүн сургуульта, ик дамшлтта, дамг улс.

Студентир, эврәннь сургуулин болн производственн дамшлтан техникин сургуулин эдл-ахуд болн сән колхозмудар болн совхозмудар кецхәнә. Цуг эн хамг селәнә эдл-ахун дундин сургуульта сән специалистир беллх эв-аргь бгнә.

36 джилин эргид Башантинск техникум 2024 дундин сургуульта специалистир сургьдг гаргьв. Эн джилд 123 кун, тер тсод 31 агроном, 56 зоотехник, 36 веттехник сургьдг гаргьдджана.

Техникин студентир, сургуулян чиләдях улс, Алдр Октябрин 40-ч ббид нерәдгдсн социалистическ дбрлдәнд орад, сургуулян йилгән сән болн сән темдгтәгәр сурч йовцхана.

Мана техникум чиләдг гарсн специалистир Ростовск областьәр, Ставропольск болн Краснодарск крайсар, Сибирт

болн Казахстанд кблддг йовцхана. Сургуулян сәәнәр төгсгцхәсн мана кесг багъ наста специалистир Советск Союзин олн зүсн крайс, областьслә тургәр таньлддг газршад, үзмджтә кевәр кблддг йовцхана.

Омск областин Борисовск совхозин Южн отделенә агроном Бамбушев Санджи 7 джилн ут-туршарт отделенәр сән ургьд ургьадж авлгәнд үзмджтә агротехническ кблдмш бурләсндән Ленинә орденәр ачлгдв. Казахск ССР-н Джембульск областин „Подгорный“ совхозд ах агроном болдг кблддгәсн Лиджанов Гапон 27 мингән 550 гектар газрт тәргдсн тәрәнә гектар болгьнас 16,3 центнер буудә авад, 2 сәй 300 мингән пуд буудә государствд орулдж бсгндән „Трудовое Красное Знамя“ орденәр ачлгдла, дакад Цугсоюзин селәнә эдл-ахун гәахулин „Баг алтн медаләр“ ачлгдв. 1926 джилд Башантинск техникум төгсгдг гарсн Александр Васильевич Пшеничный Хальмг таньгьчин селәнә эдл-ахун управленә ах агроном болдг кблдджәнә. Агроном Сергей Петрович Санников—Астраханск областин селәнә эдл-ахун управленә ах агрономд кблдджәнә.

Башантинск техникум дәәнә бмнк цагт Советск Союзд нернь гарч йовсмн. 1932—35 джилмүдт Цугсоюзин социалистическ дбрлдәнд орлцад Советск Союзин 17 сән техникумсин негнь болдг тоолгдәд,

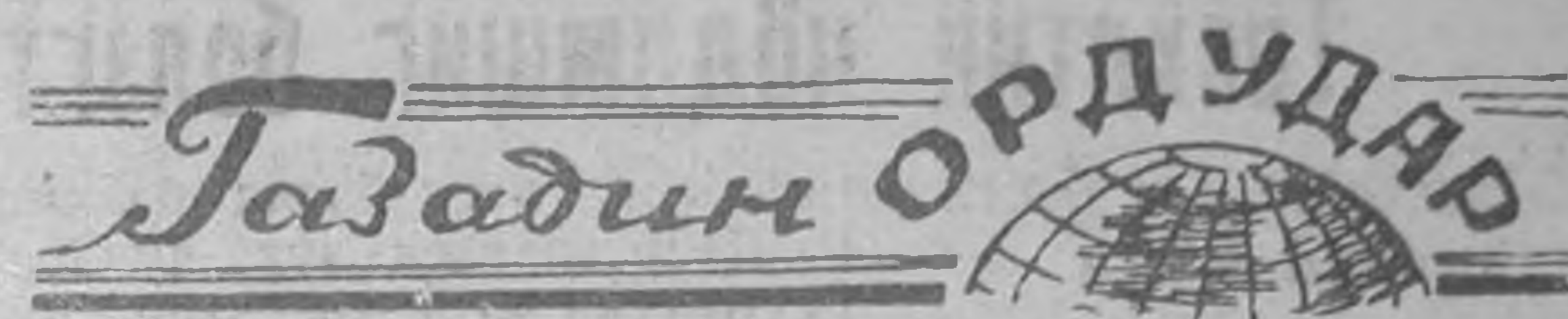
Кундтә грамотар болн 40 минггән арслнь мбньгәр ачлгдсми. Тер нерән алдл уга ода чигн кблддг йовна. 1955—1956 джилмүдт Цугсоюзин селәнә эдл-ахун гәахулд орлцад, хойр медаләр болн унтә белгәр бас мбрәлгдлә.

Ода күртл мана студентирин зергләнд селәнә эдл-ахун кблдмшт эс орлсн, эдл-ахун ямаран чигн дамшлт уга, нургуьдг 7-ч классин сургуульта багьчууд кесг саамдан авлгдг билә. Тиим йовдлмудиг уурулх кергтә.

Техникумд орулдг авлгәнә шин зокалар болхла, нургуьдг Советск Аармин зергләнәс хәрлж ирцхәсн багьчуд, дакал селәнә эдл-ахун кблдмшин дамшлтта дундин болн дундинәс тату сургуульта багьчуд авгдх збвтә. Иим зокалтагьяр авхла, студентирин сургуульнь ясрх збвтә, техникум төгсгдг гарсн баахн наста специалистир сурсн сургууль деерән сән дамшлтта болад, кблдх эдл-ахудан сән дбнь-тусан күргх збвтә.

Эн джилд сургуулян төгсгдгәх студентир, колхозин болн совхозин производствар турун нүүрин дамшлт, газрусна болн малин халхд күцгдсн номин күүл орулдг цуг селәнә эдл-аху, тер тоод хб олар бсглгәр темдгдсн партин болн правительствин шиндврмүд күцәлгәнд дбнь-тусан күргхнь лавта гидж ицджәнәвдн.

Б. ДЖИЦАНОВ.
Башантинск техникумин директор.

Египтин экономик уйн биш

КАИР, июни 20. (ТАСС). МЕН гидг агентствин соньсх-врар болхла, правительствин туслнь представитель, эврәннь орн-нутгиннь экономическ бәәдлин тускар нигдг келдг. Египтин экономик ода уйн биш, улм-улмар батрад бәәнә. Орн-нутг дотр дунд гүүдг мбньгнә то июнь сарин турун брәлд, 202 сәй бәәснә-

сн 195 сәй чингьнур күрч багьрв. Суэцк каналиг национализировать кеснә хәрүд, Запад мана экономикаг ээрч намшрулхар седсн бийнь. Египет бньгрсн цагин эргид эврәннь эдлдг валютиннь тоогьан хойр холван бсгдг чадв. Египтд инфляц болх аамшг уга гидж правительствин представитель герчәв.

Советск павильон американцириг соньмсаджана

ВАШИНГТОН, июни 19. (ТАСС). Оклахома Ситид ик гидг промышленн болн художественн гәахул секдв, терунд, талдан орн-нутгудла хамдан бас Советск Союз орлцджана гидж урднь соньсх-гдла.

дар, нань чигн экспонатсар американцир ик гидгәр соньмсцхав. Экспонатсин тускар ухан-селвгән бичдг дегтрт, кесг улс бичсн эврә үгдән, советск агротехническ промышленностин кедж гаргьс тоотиг таасдг, советск телевизорин чинрнь, кев-кеднь американск телевизормудар болхла деер гидж бичджәнәхәнә.

Гәахулд ирцхәсн улс советск экспонатсар йилгән гидг икәр соньмсцхана. Американск барин соньсхврар болхла, зүгл турун тавн хонгин эргид гәахулиг 200 мингь шаху кун ирдг халәцхәдг, тигчкәд тегәд советск экспонатс тәвхд гаргьсн, нарт делкән павильона секид әмти даньгин дүүрәд бәәгәд бәәдгдг. Июни 16-д, амрд бдрлә, павильонд 65 мингьн кун ирдг гәахцхәдг. Советск секид ирдг гәахәчнр дегд ик болсн учрар, советск экспонатсиг гәаххәр седәд хәрглддгәх улсин диг-дарагьинь олхин төлә полиц керглддг.

Бас тер мет, гәахулд советск кинофильмс тәвдг үзүлгдджәнә. „Атомная энергия в мирных целях“—гидг советск кинокартин тәвдг үзүлгдсн зал кун ордг зә угагьяр дүүрв. Цуг бийнь научн-художественн болн художественн 17 фильмс тәвдг үзүлгдхми.

Гәахулиг ирдг халәцхәсн. Оклахома штатин губернатор болн Оклахома Сити балгьсна ахлач, США-д бәәдг СССР-н посол Г.Н. Зарубинлә күүндвр кецхәв. Советск Союз эн гәахулд орлцдгьн американск олн-әмтс советск олн-әмтсин бәәдлиг болн кедж йовх үзүлвмүдиг медхд тусан күргх сән йовдл болджана гидж тедн келцхәв.

Франк-тунисск хоорндк бәәдл

ПАРИЖ, июни 20. (ТАСС). Оцкдлур асхн болсн эврәннь заседән деер Туниссд болджа бәәдлин тускар газадн керг-төрин министр Кристиана Пино кесн соньсхвриг соньсчкәд, французск правительств, тунисск Бизерта гидг портур цергә батлвр немдж йовулхмн гидж шиндсиг бар соньсхджана.

нә: „Иим шиндвр угагьяр чигн джангьрта болджасн бәәдлиг, ода эн шиндвр зүгл улм хурцдулхмн“. Тунисин йосудд орн-нутгиннь гол халгьс деер зерта-зевтә харулмуд тәвдг, тунисск правительствәс збв угагьяр французск цергүд игәрән-тигәрән гарч йовхд саалтг болхар седджәхиг газет заадж бичджәнә.

Энунәс иштә „Юманите“ гидг газет иигдг темдгджә-

ГДР-н күч-көлсчнр сунгьгьвр уктдн кесн митингс

БЕРЛИН, июни 20. (ТАСС). Германск Демократическ Республикин кесг балгьсдар күч-көлсчнрин митингс кегдг йовна, тер митингс деер правительствин, демократическ партин болн общественн организацион представительмүд босдг үг келцхәнә. „Нейес дейчланд“ гидг газетин соньсхврар болхла, бцкдлур Наумбургд (Галле округ) багьчудин хург болдг. Тер хуртг СЕПГ-н ЦК-н политбюрон член К. Ширдеван орлцдг.

Германә национальн фронтин сунгьгьвр уктгч программин тускар СЕПГ-н ЦК-н политбюрон член Г. Матерн босдг үг келв.

Балгьсна арвн мингьн улс хурсн залд Демократи-

СЕПГ-н ЦК-н политбюрон членә кандидат А. К. Нейман бцкдлур Потсдамд, балгьсна 6 мингь гар кун цуглрсн митингд босдг үг келв. Бас тер мет, бцкдлур Нейбранденбургд болсн, кесг мингьн күч-көлсчнрин митингд СЕПГ-н ЦК-н политбюрон членә кандидат Э. Хентер босдг үг келв.

Цаг зуурин редактор С. КАЛЯЕВ.

Ленинә бичг

(Поэмәс)

— Минь тана нутгтн Миньгән брк бәәнә. Боогад—ганц бийднь Бүкл Буурл заргднә. Угатыр, ялч улс Оларн цуг ницхмн. Боогатн юмн биш, Болзг бгч болхмн. Үзтхә, медтхә чигәд Улгур үзүлдг келджәнәв, Ухан-седклдән орулдж Оларн күүндхиг сурджанав... —Боога зергин бмнәс Босна гисн юмб? Болшго үг келнәт, Бидн түүнлә чадхмб? Мана харнъгьуд нәәләд, Манд тууль келджәнәт. Наад бәрхәр седәд, Насна брд күрчәнәт.— Тийгдг Дордг келәд, Тиирчәд уурлад босв, Ирсн залу тогтун Иигдг хәрү бгв: — Арәсәд революц болсинь Алдл уга медтн. Ленин баатр бәәдгинь Лавта ухандан тооллтн. — Ленин баатр бәәдгинь Лавта юмн, итктн!— Орн талас тийгдг Арә дун гарв. Ормагьад цугтан одцхав, Орн тал халәцхәв, Кбрстә девл дорас Кбндрәд Бадм әкрмдв. — Бадм багш сергвт?— Баснь бсрәд босв, — Сергв, хәәмнь, сергв. Седклән бичә зов. Тана куундсн үгитн Тагчгар соньсад кевтләв.

Үниг худл гихлә,— Ухагьан бәрдж ядв!.. Хучагьан авч хайад, Хурдар босхар седв, Чидлнь күрч ядад, Чавас, хәрү кевтв. Залус үкс бослдад, Залуг бргәд авцхав, Гулмтин кбвәд суулгьад Гал нүдәр халәв. — Хәәмнь, Бадмвч?—гидж Хәрин залу сурв. — Хаалгь, хамагьасвч?—гив Хәрүднь Бадм келв. Эн хойр залус Эки хальмг коммунистир, Нутга хотн деер Нуувчин күр кев... — Ганцнр Арәсә биш Газр цуг догдлджана. Алдр мана Ленин Автоном Хальмгт бгчәнә... Хаалгь тийгдг келәд, Хәрү хандсн болв, Госан үкс тәәләд, Гаргьад цуглагьан авб. „Хальмг ахнр-дүүнр“— Хәәртә Ленинә бичг, Тер цугладнь барлата, Туумр-гал—падрна. Чидл уга Бадм Чикрәд бндггәд суув, Чичрсн гарарн бәрдж Чеедждән орулж умшв. Теегт тенсн хальмгиг Тодлад Ленин үздг, „Ахнр—дүүнр“ гидж Алдр багш келдг. Энъкр ахас давугьяр Үзсн зовлнь медж, Даджрлгьн, мухлагьас гархиг

Дасхдг, заадж бгч. Арәсән кблдмшч крестьянсиг Алдлго дахтн гидж. Бички дунь болдг Бийән үзүлхиг дурддг. Ленинә бичсн үгмүд Лукшдг зүркид хадгднә. Кех-күцәх хамгуд Кун болгьнд товчлгднә. Герт суусн залуст Герл ордж сергв. Хальмг теегм догдлад, Хәәкрәд боссн болв. Кбгши ээджин бийнь Күүкн цаган сәнв, Хурнәстә маньгнә тинидж, Хумхарсн чирән улав. Тууль биш, тууджинь Тер залус медцхәв, Ленинә гаргьсн йосиг Лавдг ухандан авцхав. Теегин агьугьяр эргәд Тарад зәнъг гүүв, Хотнас-хот кедәд Хар гермүдт ирв. Ленинә бичг Бадмд Лавта эм болв. Шавнь түргәр эдгәд, Чидлнь улмар орв. Бадм, Хаалгь хойр Бички отряд цуглулв, Баснь, Дордг, Дамб Бас түүнд мордв. Долдалсн цагьан пасншнь Дорас отряд деелдв. Хотн-хотнас икдәд Хортна дарнъх болв.

НАРМИН МОРХАДЖ.